

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

5006 гр. Велико Търново, бул. „България“ №76

телефон: (062)618 822; факс:(062)618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Недко Ганчев Минчев

от ВТУ „Св Св Кирил и Методий“, катедра Стопанско управление,

член на научно жури, назначено със заповед № РД-06-133 от 14.07.26 г. на началника

на Национален Военен Университет „Васил Левски“

БРИГАДЕН ГЕНЕРАЛ СТОЙЧО КАЙКОВ

на дисертационния труд на Анелия Костадинова Николова

на тема **„ВЛИЯНИЕТО НА МЕЖДУЛИЧНОСТНИТЕ ОТНОШЕНИЯ В ГРУПА
ПРИ ИЗГРАЖДАНЕТО НА ЕКИПИ В НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“**”,

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, по научна специалност Организация и управление извън сферата на материалното производство.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Темата на дисертационния труд е безспорно актуална както в научно, така и в практико-приложно отношение. Изследователският проблем е правилно идентифициран, научно значим и отговаря на съвременните потребности на теорията и практиката в разглежданата област. Това създава необходимата основа за реализиране на поставените цел, задачи и изследователски подход, които са коректно формулирани още в увода на представения труд.

Дисертацията се състои от въведение, три глави, заключение, списък с литература и приложения. Основният текст е разположен на 233 страници. Списъкът с литература съдържа 100 заглавия и 10 интернет източници. Дисертацията включва 85 фигури и 59 таблици, които представят нагледно разглеждания проблем.

Темата на дисертацията кореспондира с определения обект и предмет на

изследването. Основната цел е формулирана ясно и конкретно, а поставените задачи са логически подчинени на нейното изпълнение. Между отделните структурни елементи на изследователската конструкция е налице последователност и взаимна обвързаност.

От методологична гледна точка между темата, обекта и предмета на изследването, формулираната цел и поставените задачи е налице последователна логическа и функционална връзка. Методологическата конструкция е вътрешно съгласувана и осигурява необходимата основа за реализиране на изследователския процес и постигане на поставените научни резултати. Това дава основание да потвърдя, че получените резултати и посочените приноси напълно съответстват на първоначално заявената концептуална рамка.

В Първа глава е представена Концепцията за организационното поведение през призмата на управлението и връзката „индивид-група-организация“.

Последователно са изяснени същността и значението на организационното поведение, основите на индивидуалното човешко поведение, основите на груповото поведение и груповата динамика, представена е и организацията като сложна социална система.

Втора глава е посветена на емпиричното изследване на влиянието на междуличностните отношения в група при изграждането на екипи в НВУ „Васил Левски“. Представени са методологията на изследването, анализ на социално-демографския профил на респондентите, както и диагностика и анализ на индивидуалното поведение, груповата динамика и организационното поведение в рамките на изследвания обект.

В глава Трета са представени насоки за подобряване състоянието на междуличностните отношения в група при изграждането на екипи чрез анализ на проблемите в професионалната практика и възможностите за повишаване на професионалните постижения на индивидуално, групово и организационно ниво

Дисертационният труд съответства на спецификата на научната специалност. Използваната терминология е коректна и съобразена с утвърдените в областта понятия. Литературният обзор е изчерпателен, актуален и представя обективно съвременното състояние на научните изследвания по разглежданата тема.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Авторът е представил две групи приноси – научни и научно приложни.

1. Научни резултати и приноси

1.1. Дообогатена и доразвита е теорията за организационното поведение, на основата на исторически, сравнителен и критичен анализ на водещите теоретични постановки, свързани със същността, характеристиките, елементите и значението на организационното поведение.

1.2. Разработена е управленска концепция за организационното поведение, основана на връзката „индивид-група-организация“, при която връзката между индивида (индивидуални характеристики и особености) – групата (групови характеристики и

особености) – екипа (екипни характеристики и особености) и организацията – (организационни характеристики и особености) е основополагаща при изследване на човешкото поведение в организациите.

1.3. Предложена е методология на изследване влиянието на междуличностните отношения в група при изграждането на екипи в Национален военен университет „Васил Левски”, която е приложима за всички видове организации - със стопанска цел, с нестопанска цел и публични организации, които имат проблеми с изследване на човешкото трудово поведение на нива – индивид, група и организация.

2. Научно-приложни резултати и приноси

2.1. Идентифицирано е влиянието на междуличностните отношения в група при изграждането на екипи в Национален Военен Университет „Васил Левски”, включващи три основни групи – академичен състав; административен състав и представители на Професионален сержантски колеж при Национален Военен Университет „Васил Левски” (контролна група в изследването) и са изведени: социално-демографския профил на групите и екипите; характеристиките на личността и индивидуалното поведение; спецификите на груповото поведение и груповата динамика; и особеностите на организацията и организационното поведение, на базата на проведено емпирично изследване и статистически анализ.

2.2. Очертани са проблемите в професионалната практика и възможностите за повишаване на професионалните постижения на работещите на индивидуално ниво, ниво група и на ниво организация в Национален военен университет „Васил Левски”, чрез проведено емпирично проучване с три вида респонденти - академичен състав; административен състав и представители на Професионален сержантски колеж.

2.3. Разработен е модел за подобряване състоянието на междуличностните отношения при изграждането на екипи в Национален военен университет „Васил Левски”.

Подбраният методически инструментариум е в пълно съответствие с поставените цели и спецификата на изследването. Авторът демонстрира добър избор на изследователски подходи, като последователно представя тяхното приложение, обосновава тяхната приложимост и ясно очертава параметрите на анализа.

Представените резултати са изложени последователно и са съобразени с поставените цели на изследването. В дисертационния труд са направени теоретични обобщения, които допълват съществуващите разработки по разглежданата проблематика. Те могат да бъдат използвани като основа за по-нататъшни изследвания и намират приложение при аргументирането на управленски решения в изследваната област.

Посочените научни приноси са логично следствие от проведеното изследване и убедително отразяват самостоятелната работа на автора. Те се отличават с оригиналност и представляват задълбочените знания на автора по разглежданата проблематика.

3. Критични бележки.

Наред с безспорните достойнства на дисертационния труд могат да бъдат отправени и някои препоръки. На отделни места изложението би могло да бъде по-синтезирано, като се избегнат повторения на вече представени постановки. Това би допринесло за по-голяма стегнатост и прегледност на изложението.

Би било полезно част от направените теоретични изводи да бъдат подкрепени с повече примери или илюстрации, които да улеснят практическата им интерпретация.

Посочените забележки по никакъв начин не променят общата положителна оценка на проведеното дисертационно изследване.

4. Заключение.

Отчитайки всичко написано до тук мога да потвърдя, че дисертационният труд на Анелия Костадинова Николова е актуален, а в неговата разработка има определен научен интерес, теоретична значимост и важно приложно значение и заедно с автореферата напълно съответстват на изискванията на нормативните документи за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“.

5. Оценка на дисертационния труд.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на Анелия Костадинова Николова на тема **„ВЛИЯНИЕТО НА МЕЖДУЛИЧНОСТНИТЕ ОТНОШЕНИЯ В ГРУПА ПРИ ИЗГРАЖДАНЕТО НА ЕКИПИ В НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“**” и предлагам на уважаемите членове на научното жури, на Анелия Костадинова Николова да бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и отбрана)“.

25.07.2026 г.
гр. Велико Търново

Член на журито:
/доц. д-р Н. Минчев /

STATEMENT

by Assoc. Prof. Nedko Ganchev Minchev, Ph.D.
of the St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo,
Department of Business Administration,
member of the academic jury appointed by Order No. RD-06-133 of July 14, 26,
issued by the Commander of the Vasil Levski National Military University
BRIGADIER GENERAL STOICHO KAYKOV

on the dissertation of Anelia Kostadinova Nikolova

on the topic **“THE INFLUENCE OF INTERPERSONAL RELATIONSHIPS
WITHIN A GROUP ON TEAM BUILDING AT THE “VASIL LEVSKI” NATIONAL
MILITARY UNIVERSITY”**

submitted for the award of the educational and scientific degree of “Doctor” in the field of higher education 3. Social, Economic, and Legal Sciences, professional field 3.7. Administration and Management, in the scientific specialty Organization and Management Outside the Sphere of Material Production.

1. Relevance and Significance of the Research Problem.

The topic of the dissertation is undoubtedly relevant both from a scientific and a practical standpoint. The research problem has been correctly identified, is scientifically significant, and meets the contemporary needs of theory and practice in the field under consideration. This provides the necessary foundation for achieving the stated objectives, tasks, and research approach, which are correctly formulated in the introduction to this work.

The dissertation consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography, and appendices. The main text spans 233 pages. The bibliography contains 100 titles and 10 online sources. The dissertation includes 85 figures and 59 tables, which illustrate the problem under consideration.

The topic of the dissertation corresponds to the defined object and subject of the study. The main objective is formulated clearly and specifically, and the tasks set are logically subordinate to its achievement. There is consistency and interdependence among the individual structural elements of the research framework.

From a methodological standpoint, there is a consistent logical and functional relationship between the topic, the object, and the subject of the study, the stated objective, and the defined tasks. The methodological framework is internally consistent and provides the necessary foundation for carrying out the research process and achieving the intended scientific results. This allows me to confirm that the results obtained and the contributions outlined fully correspond to the initially stated conceptual framework.

Chapter One presents the concept of organizational behavior through the lens of

management and the “individual-group-organization” relationship.

The nature and significance of organizational behavior, the foundations of individual human behavior, and the foundations of group behavior and group dynamics are systematically clarified, and the organization is presented as a complex social system.

Chapter Two is devoted to an empirical study of the influence of interpersonal relationships within a group on team building at the Vasil Levski National Military University. The study presents the research methodology, an analysis of the sociodemographic profile of the respondents, as well as a diagnosis and analysis of individual behavior, group dynamics, and organizational behavior within the scope of the study.

Chapter Three presents guidelines for improving interpersonal relationships within groups during team building through an analysis of problems in professional practice and opportunities for enhancing professional performance at the individual, group, and organizational levels.

The dissertation corresponds to the specific requirements of the academic discipline. The terminology used is accurate and consistent with established concepts in the field. The literature review is comprehensive, up-to-date, and objectively presents the current state of scientific research on the topic under consideration.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation.

The author has presented two groups of contributions—scientific and applied scientific.

1. Scientific Results and Contributions

1.1. The theory of organizational behavior has been enriched and further developed based on a historical, comparative, and critical analysis of the leading theoretical frameworks related to the nature, characteristics, elements, and significance of organizational behavior.

1.2. A management concept for organizational behavior has been developed, based on the “individual-group-organization” relationship, in which the connection between the individual (individual characteristics and traits)—the group (group characteristics and traits)—the team (team characteristics and traits)—and the organization (organizational characteristics and traits) is fundamental to the study of human behavior in organizations.

1.3. A methodology has been proposed for studying the influence of interpersonal relationships within a group during team building at the Vasil Levski National Military University, which is applicable to all types of organizations—for-profit, nonprofit, and public organizations—that face challenges in studying human work behavior at the levels — the individual, group, and organizational levels.

2. Scientific and Applied Results and Contributions.

2.1. The influence of interpersonal relationships within a group on team building at the Vasil Levski National Military University has been identified, involving three main groups: academic staff; administrative staff; and representatives of the Professional Noncommissioned Officers’ College at the Vasil Levski National Military University (the control group in the study). The following were determined: the sociodemographic profile of the groups and teams; personality traits and individual behavior; the specifics of group behavior and group dynamics;

and the characteristics of the organization and organizational behavior, based on an empirical study and statistical analysis.

2.2. Problems in professional practice and opportunities for improving the professional performance of employees at the individual, group, and organizational levels at the Vasil Levski National Military University were identified through an empirical study involving three types of respondents: academic staff; administrative staff; and representatives of the Professional Noncommissioned Officers' College.

2.3. A model has been developed to improve interpersonal relationships in team building at the Vasil Levski National Military University.

The selected methodological tools are fully consistent with the study's objectives and specific nature. The author demonstrates a sound choice of research approaches, consistently presenting their application, justifying their suitability, and clearly outlining the parameters of the analysis.

The results are presented in a logical sequence and are consistent with the study's objectives. The dissertation presents theoretical generalizations that complement existing research on the subject matter. These can serve as a foundation for further research and are applicable in justifying management decisions in the field under study.

The scientific contributions mentioned are a logical consequence of the research conducted and convincingly reflect the author's independent work. They are distinguished by their originality and demonstrate the author's in-depth knowledge of the subject matter.

3. Critical Comments.

In addition to the indisputable merits of the dissertation, some recommendations may also be made. In certain places, the presentation could be more concise, avoiding repetitions of points already made. This would contribute to greater conciseness and clarity in the presentation.

It would be helpful if some of the theoretical conclusions drawn were supported by more examples or illustrations to facilitate their practical interpretation.

The comments noted above in no way alter the overall positive assessment of the dissertation research.

4. Conclusion.

Taking into account everything written thus far, I can confirm that Anelia Kostadinova Nikolova's dissertation is timely, and its content is of definite scientific interest, theoretical significance, and important practical relevance; together with the abstract, it fully complies with the requirements of the regulatory documents for the award of the educational and scientific degree of "Doctor" in Higher Education Field 3, "Social, Economic, and Legal Sciences," in Professional Area 3.7. Administration and Management and the scientific specialty "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production."

5. Evaluation of the dissertation.

I give a positive evaluation of the dissertation by Anelia Kostadinova Nikolova on the topic “THE INFLUENCE OF INTERPERSONAL RELATIONSHIPS WITHIN A GROUP ON TEAM BUILDING AT THE NATIONAL MILITARY UNIVERSITY “VASIL LEVSKI,” and I propose to the esteemed members of the academic jury that Anelia Kostadinova Nikolova be awarded the academic and scientific degree of “Doctor” in the field of higher education 3. “Social, Economic, and Legal Sciences,” in the professional field 3.7. Administration and Management, and the academic specialty “Organization and Management Outside the Sphere of Material Production (Security and Defense).”

July 25, 2026
Veliko Tarnovo

Member of the Jury:
/Assoc. Prof. Dr. N. Minchev/